

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 21 listopada 2025 r.
Znak sprawy: RRE.wpz.058.2.2025

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: udzielenia odpowiedzi na interpelację nr 13255 z dnia 31.10.2025

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13255 z dnia 31 października 2025 r. złożoną przez Panią Posłankę Barbarę Bartuś w sprawie cen mleka w Polsce, uprzejmie informuję Pana Marszałka, co następuje.

W Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) od ponad 20 lat funkcjonuje Zintegrowany System Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR). System ten stanowi narzędzie służące prowadzeniu badań rynkowych dotyczących cen produktów rolno-spożywczych, w tym w szczególności mleka oraz produktów mlecznych. Realizacja tych badań umożliwia bieżące monitorowanie sytuacji na rynku mleka oraz stanowi podstawę do formułowania analiz i ocen związanych z funkcjonowaniem tego sektora.

Prowadzone przez MRiRW badania obejmują: ceny skupu mleka, ceny sprzedaży mleka i produktów mlecznych przez zakłady mleczarskie, ceny zakupu mleka i produktów mlecznych przez podmioty handlu detalicznego oraz przetwórstwa. Podmioty włączone do ZSRIR mają obowiązek przekazywania następujących informacji:

- raz w miesiącu – średniej miesięcznej ceny skupu mleka w zakładach mleczarskich,
- raz w tygodniu:
 - ✓ średniej tygodniowej ceny sprzedaży w zakładach mleczarskich mleka i produktów mlecznych, w tym m.in. masła, serów, jogurtów, śmietany oraz mleka w proszku,
 - ✓ średniej tygodniowej ceny zakupu przez podmioty handlu detalicznego mleka i wybranych produktów mlecznych, w szczególności masła i serów,

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
+48 22 250 01 18

kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

- ✓ średniej tygodniowej ceny zakupu masła przez podmioty zajmujące się przetwórstwem spożywczym.

Zgromadzone dane podlegają opracowaniu w formie zagregowanej i publikowane są w biuletynach informacyjnych „Rynek mleka”, udostępnianych na stronie internetowej ZSRIR: <https://zsrir.minrol.gov.pl>. Dane dotyczące cen detalicznych wybranych produktów mleczarskich są dostępne na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego: <https://dbw.stat.gov.pl/baza-danych>.

Regularne badania z zakresu opłacalności produkcji rolnej, w tym surowca mlecznego, są realizowane przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (IERiGZ-PIB), który służy jako merytoryczne zaplecze MRiRW w zakresie analiz rynkowych, w tym wykonywanych ad hoc. Wyniki realizowanych przez IERiGZ-PIB analiz są udostępniane w szeregu publikacji, z których dwa razy do roku wydawany jest biuletyn „Rynek mleka – stan i perspektywy” (<https://ierigz.waw.pl/publikacje/analizy-rynkowe>), obejmujący takie obszary tematyczne jak: pogłowie krów, produkcja i sprzedaż surowca mlecznego, przetwórstwo mleka, spożycie mleka i jego przetworów mleka, handel zagraniczny i ceny.

Zwiększenie transparentności rynku polegające na monitorowaniu, analizowaniu oraz udostępnianiu danych zbieranych na wszystkich etapach łańcucha rolno-żywnościowego jest również realizowane na poziomie unijnym. Uruchomione przez Komisję Europejską obserwatoria rynkowe oraz portal rolny, dostępne w Internecie dla wszystkich zainteresowanych pod poniższymi adresami:

- https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories_en
- <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

zawierają aktualizowane na bieżąco dane rynkowe umożliwiające między innymi prześledzenie jak zmieniają się ceny na poszczególnych ogniwach łańcucha dostaw.

W odpowiedzi na pytanie dotyczącego poprawy sytuacji małych i średnich producentów mleka, MRiRW rekomenduje podejmowanie współpracy producentów produktów rolnych, w tym także mleka i jego przetworów w ramach grup producentów rolnych i organizacji producentów. Podmioty takie, po uzyskaniu statusu „uznania” mogą ubiegać się o pomoc finansową na tworzenie i prowadzenie działalności.

W ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 jest przewidziane wsparcie dla producentów w ramach interwencji I.13.2 „Tworzenie organizacji producentów i grup producentów rolnych” PS WPR 2023-2027. Warunki

udzielania wsparcia w ramach ww. interwencji zawarto w wytycznych szczegółowych dostępnych na stronie <https://www.gov.pl/web/rolnictwo>. Ponadto, grupy producentów rolnych i organizacje producentów oraz ich członkowie mogą korzystać na preferencyjnych warunkach ze wsparcia I.10.7.1 „Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) – poza gospodarstwem”. Grupy producentów rolnych i organizacje producentów mogą otrzymać 60% refundacji poniesionych kosztów, w porównaniu z 50% poziomem wsparcia dla standardowego przedsiębiorstwa.

Odpowiadając na pytanie dotyczące transparentności umów skupu należy wskazać, że jedną z podstawowych zasad przy zawieraniu umów jest swoboda ich zawierania, która przejawia się m.in. swobodą kształtowania treści umowy. Zasada swobody umów (art. 353 Kodeksu cywilnego), mówi o tym, że strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W Polsce od 3 października 2015 r., ustawą wprowadzono obowiązek zawarcia umowy między producentem produktów rolnych, a pierwszym nabywcą, który dotyczy również sektora mleka surowego. Umowa musi być sporządzona w formie pisemnej przed dostawą i powinna zawierać określone elementy, w tym m.in. cenę do zapłaty za dostawę; ilość i jakość odnośnych produktów.

MRiRW wraz z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa, Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz z przedstawicielami sektora rolnego opracowało wzór umowy kontraktacji, który znajduje się na stronie internetowej MRiRW: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/umowa-kontraktacji-w-sektorze-owocow>

Należy podkreślić, że w państwach gdzie stopień zorganizowania rolników jest bardzo duży, negocjacje warunków umowy z odbiorcami w imieniu rolników prowadzą organizacje zrzeszające producentów (spółdzielnie, grupy producentów, zrzeszenia) bowiem pojedynczy rolnik jest zbyt słabym partnerem dla przetwórcy lub handlowca, aby wynegocjować korzystne dla siebie warunki umowy. MRiRW poprzez różne mechanizmy wsparcia stale zachęca rolników do zrzeszania się.

W trakcie sprawowania przez Polskę Prezydencji w Radzie UE wypracowano tekst kompromisowy rozporządzenia w sprawie wzmocnienia rolników w łańcuchu dostaw żywności (zmieniającego rozporządzenie 1308/2013), które zawiera właśnie rozwiązania w zakresie stosunków umownych i wsparcia uznanych organizacji producentów takie jak:

- 1) **obowiązek zawierania pisemnych umów**, jako generalna w UE zasada wzajemnych stosunków umownych **między rolnikami a nabywcami** [w PL ten obowiązek już funkcjonuje od dekady];

- 2) **obowiązek klauzuli rewizyjnej dla umów dłuższych niż 12 miesięcy;**
- 3) **możliwość ustanowienia przez p.c. mechanizmu mediacji** między rolnikami a nabywcami ich produktów;
- 4) **uproszczenie zasad uznawania organizacji producentów** poprzez możliwość uznania jednej organizacji producentów w wielu sektorach;
- 5) **podniesienie limitu unijnej pomocy finansowej udzielanej uznanym organizacjom** producentów realizującym program operacyjny (z 50% do 70% faktycznie poniesionych kosztów).

Proponowane rozwiązania są korzystne dla rolników, gwarantują bezpieczeństwo ustaleń pomiędzy stronami oraz zapewniają większą ochronę rolnika, zwłaszcza w sytuacjach wahań na rynku i kryzysów. Wypracowane i uzgodnione stanowisko Rady UE podczas Polskiej Prezydencji przekazane zostało kolejnej - duńskiej prezydencji celem prowadzenia negocjacji z Parlamentem Europejskim na dalszym etapie procedowania tych rozporządzeń.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące wsparcia informacyjnego i szkoleniowego dla producentów rolnych, chciałabym zauważyć, że szeroko rozumiana działalność informacyjno-promocyjna i analityczno-edukacyjna może być prowadzona przez uznane organizacje międzybranżowe, składające się z przedstawicieli obszarów działalności gospodarczej związanej z produkcją, przetwórstwem i handlem. Rozwiązania te są częścią zmian wprowadzanych do Wspólnej Polityki Rolnej, które mają zachęcać przedstawicieli sektorów rolnych do zrzeszania się, a przez to do efektywniejszego zarządzania podażą oraz reprezentowania interesów swoich przedstawicieli. Niezależnie od powyższego, krajowa sieć jednostek doradztwa rolniczego w Polsce służy na bieżąco doradztwem i pomocą w obszarach, które tego wymagają.

Wahania cen, w tym także cen skupu surowca mlecznego, są zjawiskiem normalnym w gospodarce wolnorynkowej. Obecnie rośnie podaż mleka na rynkach światowych, a notowania na giełdzie transakcji terminowych Global Dairy Trade zniżkują. W konsekwencji spodziewana jest korekta cen płaconych rolnikom za surowiec mleczny. Mleko krowie jest jednym z głównych surowców rolnych w Polsce, z produkcją roczną mleka krowiego utrzymującą się trzeci rok z rzędu na poziomie przekraczającym 15,2 mln ton. Polska jest jednym z głównym jego producentów w Unii Europejskiej i na świecie. Nadwyżka produkcji (ok 4,7 mln ton, tj. ponad 30% produkcji wyrażonej w ekwiwalencie mleka) musi być każdego roku przedmiotem eksportu co korzystnie wpływa na saldo handlu zagranicznego. Wprowadzenie przez Polskę ewentualnych instrumentów

zaburzających dotychczasowe relacje handlowe może doprowadzić do wdrożenia przez państwa trzecie instrumentów odwetowych, co utrudni lub uniemożliwi polskim przedsiębiorcom wywóz krajowych nadwyżek artykułów mleczarskich.

Odnosząc się do kwestii strategii sektora mleczarskiego należy zauważyć, że dotychczasowa praktyka potwierdza, że to z inicjatywy organizacji branżowych i na ich potrzeby takie strategie są i powinny być opracowywane. Przykładem takich działań jest opracowanie przez polską branżę produkcji wołowiny strategii rozwoju tego sektora, stworzenie Narodowej Strategii Ochrony Owadów Zapyłających przez Polski Związek Pszczelarski, a także realizowane przez Polską Izbę Mleka w latach 2024-2025 prace analityczne nad strategią polskiego sektora mleczarskiego.

Niezależnie od powyższego, w związku z reformą Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2028-2034, Komisja Europejska rozpoczęła w maju 2025 r. z ekspertami państw członkowskich oraz interesariuszami z Grupy Dialogu Społecznego ds. Produktów Zwierzęcych proces konsultacji, którego tematem jest „Wizja dla Rolnictwa i Żywności”. Celem tej debaty jest zaproponowanie takich mechanizmów wsparcia sektora produkcji i hodowli zwierząt gospodarskich w ramach przyszłej WPR, które z jednej strony uczynią unijny sektor rolny bardziej konkurencyjnym, odpornym i zrównoważonym w obliczu globalnych wyzwań, z drugiej umożliwią zastosowanie w nim rozwiązań dostosowanych do lokalnych oczekiwań. Podczas dwóch dotychczasowych posiedzeń, Polska została poproszona o podzielenie się krajowymi doświadczeniami z uczestnikami debaty w zakresie analizowanych obszarów tematycznych, a cały proces tego strategicznego dialogu ma zakończyć się raportem Komisji Europejskiej w II połowie 2026 r.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów